

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»**

Кафедра педагогічних технологій початкової освіти

ВІЩУКАЄВА К. М.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ТА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ
ПРАКТИКИ**

**Для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
IV року навчання спеціальності 231 «Соціальна робота»**

Одеса – 2025

УДК: 378.147.34:364

*Рекомендовано до друку вченою радою Університету Ушинського
(протокол № 9 від 27 лютого 2025 р.)*

Рецензенти:

Хлівнюк Т.П. – кандидат політичних наук, доцент, завідувачка кафедри соціальної роботи Одеського національного університету імені І.І. Мечникова;

Паскаль О.В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогічних технологій початкової освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського».

Віщукаєва К.М.

Методичні рекомендації до проведення науково-дослідницької та переддипломної практики [для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 231 «Соціальна робота»]. Одеса : Університет Ушинського, 2025. 42 с.

Методичні рекомендації з проходження науково-дослідницької та переддипломної практик мають на меті надати здобувачам вищої освіти практичну допомогу в організації практики й оформленні звітної документації. Методичні рекомендації включають перелік питань та документів, що повинен опанувати студент під час проходження науково-дослідницької та переддипломної практики; етапи та завдання проходження практики; порядок складання, оформлення і захисту звітної документації. Методичні рекомендації можуть бути використані здобувачами вищої освіти спеціальностей 231 «Соціальна робота», а також викладачами закладів вищої освіти

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ВИДИ ПРАКТИК за освітньо-професійною програмою «Соціальна робота» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота.....	6
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ПРАКТИКА.....	8
ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА.....	27
ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ...	38
ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ.....	40
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	41

ВСТУП

Сучасний фахівець із соціальної роботи у нових умовах організації процесу допомоги та підтримки вразливих категорій населення покликаний здійснювати творчий пошук ефективних, нестандартних підходів до вирішення складних соціальних проблем, уміти запроваджувати новітні соціальні технології, оригінальні педагогічні ідеї, інноваційні методи, прийоми і форми організації пізнавальної діяльності. Мова йде про професійну культуру фахівця із соціальної роботи, його професіоналізм як цілісного суб'єкта, активного, творчого, такого, що вміло поєднує колективну діяльність та індивідуальну творчість. Значний потенціал у формуванні професійної культури майбутнього фахівця із соціальної роботи полягає в організації неперервної практичної підготовки студентів на протязі всього його навчання у закладі вищої освіти. Практика дозволяє закріпити засвоєні знання, оволодіти навичками професійної діяльності, формувати ту своєрідність, яка вирізняє фахівця професіонала. Цей факт визначає необхідність пошуку шляхів вдосконалення практики студентів – майбутніх фахівців із соціальної роботи. Специфіка підготовки бакалаврів соціальної роботи вимагає особливої ґрунтовної практичної підготовки. Студенти факультету початкового навчання спеціальності «Соціальна робота» Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» згідно навчального плану проходять наступні види практик у установах/організаціях різного спрямування (освітніх та соціальних), що працюють у сфері соціальної роботи. Одним із основних завдань освітньо-професійної програми «Соціальна робота» є забезпечення безперервності навчання здобувачів, поглиблення теоретичних та практичних (фахових) знань й умінь з вивчених дисциплін та формування дослідницьких умінь та навичок в професійній діяльності.

Наскрізна програма практики здобувачів за спеціальністю 231 «Соціальна робота» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є основним

навчально-методичним документом, який визначає всі аспекти проведення практик. Вона забезпечує єдиний комплексний підхід до організації практики, її системність, неперервність і послідовність підготовки здобувачів.

Наскрізна програма практик розроблена відповідно до Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Стандарту вищої освіти за спеціальністю 231 «Соціальна робота» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що затверджено та введено в дію наказом МОН України від 24 квітня 2019 року №557; Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти в Державному закладі «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Освітньої програми «Соціальна робота» підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота галузі знань 23 «Соціальна робота», навчального плану.

Мета та завдання практичної підготовки: підготовка фахівців з соціальної роботи, здатних ідентифікувати та розв'язувати складні задачі і практичні проблеми у сфері соціальної роботи та соціальної педагогіки, відповідно до основних напрямів державної політики у галузі освіти, актуальних запитів громадянського суспільства, установ і закладів освіти, потреб споживачів освітніх та соціальних послуг, що передбачають певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов, та зорієнтованих на подальшу фахову самоосвіту.

ОСНОВНІ ВИДИ ПРАКТИК
за освітньо-професійною програмою «Соціальна робота»

Шифр за ОПП	Вид практики	Кількість кредитів(годин)	Семестр
ОК 23	Навчальна (ознайомлювальна)	4 (120)	2
ОК 24	Навчальна (соціальна-волонтерська)	5 (150)	4
ОК 25	Виробнича (соціально-виховна)	5 (150)	6
ОК 26	Науково-дослідницька	5 (150)	7
ОК 27	Переддипломна	5 (150)	8

Під час реалізації науково-дослідницької та переддипломної практики за освітньо-професійною програмою «Соціальна робота» формуються такі **програмні результати навчання (ПРН):**

ПРН 01. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

ПРН 03. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

ПРН 05. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

ПРН 06. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

ПРН 11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин

ПРН 21. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.

ПРН 22. Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

ПРН 23. Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ПРАКТИКА

Науково-дослідницька практика – це пошукова робота студентів, яка полягає в доборі фактичного матеріалу і його аналітичній обробці для написання кваліфікаційної роботи.

Мета науково-дослідницької практики – сформувати у студентів навички організації та виконання науково-дослідницьких робіт відповідно до вибраної спеціальності, сприяти розвитку творчого мислення, розв’язанню проблем у процесі наукових досліджень. Практика передбачає формування професійно значущих і професійно особистісних якостей. Проходить практика у дитячих притулках, міських кризових центрах, благодійних фондах, загальноосвітніх закладах.

Педагогічний компонент проходження науково-дослідницької практики полягає у формуванні особистості майбутнього соціального працівника, застосуванні ним теоретичних знань у практичній діяльності, засвоєння професійних умінь, набуття, вивчення та аналіз професійного досвіду. Педагогічний компонент містить в собі знання та уміння, якими повинен оволодіти студент-практикант.

Очікувані програмні результати навчання

ПРН 03. Ідентифікувати, формулювати і розв’язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

ПРН 05. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

ПРН 11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв’язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин

ПРН 21. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.

ПРН 22. Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

ПРН 23. Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки.

Унаслідок досягнення результатів практичної підготовки здобувачі вищої освіти в контексті змісту практики мають опанувати такі компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

СК 4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

СК 8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.

СК 10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

СК 20. Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставин

Під час науково-дослідницької практики здобувачі вищої освіти виконують наступні завдання:

1. Скласти зразок соціального паспорту досліджуваної групи
2. Скласти план проведення дослідження з обраної соціально-педагогічної теми.
3. Здійснити аналіз науко-методичних і дослідницьких заходів з певної клієнтської групи, які використовуються соціальним працівником і однокурсниками.
4. Розробити методику наукового дослідження з обраної соціально-педагогічної теми.
5. Підготувати діагностичний інструментарій для проведення наукового-дослідницької роботи.
6. Провести діагностичні дослідження в руслі обраної тематики.
7. Підготувати протоколи діагностичних матеріалів щодо методики дослідження в руслі обраної соціально-педагогічної теми.
8. Підготувати презентацію на підсумкову конференцію з критичним аналізом підсумків практики.
9. Підготувати щоденник студента-практиканта.
10. Підготувати звіт щодо проходження науково-дослідницької практики.

ТЕМИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Виконання індивідуальних завдань ставить за мету надбання студентами під час практики умінь та навичок самостійного розв'язання методичних та організаційних завдань. Виконання індивідуальних завдань активізує діяльність студентів, розширює їх світогляд, підвищує ініціативу і рівень

професійної самостійності студентів, робить проходження практики більш конкретним та цілеспрямованим. Перелік індивідуальних завдань має зразковий характер, зміст їх конкретизується й уточнюється під час проходження практики керівниками з фаху від навчального закладу і бази практики, матеріали, отримані студентом під час виконання індивідуального завдання, можуть в подальшому бути використані для виконання курсової/кваліфікаційної роботи, для підготовки доповіді, статті або для інших цілей по узгодженню з кафедрою та базою практики.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання: об'ємність та правильність виконання завдань практики, якість оформлення звіту, переконливість відповідей здобувача під час захисту, відгук керівника практики від організації.

Критерії оцінювання результатів практики здобувачів:

- **ступінь** виконання здобувачем завдань практики;
- **якість** знань, виявлених під час науково-дослідницької практики та їх відображення у звітній документації;
- **рівень** сформованості умінь та навичок дослідницької роботи здобувача освіти.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ

Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах	Максимальна кількість балів
<i>I. Виконання дослідницької роботи</i>		40
- здобувач здійснив глибоке і всебічне соціально-педагогічне вивчення дитячого колективу, планує і організовує соціально-педагогічну роботу зі своїм колективом з урахуванням результатів спостереження;	5	36-40
- під час розробки методики наукового дослідження з соціально-педагогічної теми студент комплексно і оптимально вирішує	18-20	

науково-дослідницькі завдання; формує позитивну мотивацію соціально-значущої діяльності у вихованців, забезпечує постійний контакт з дитячим колективом; звертає увагу й оперативно виправляє власні помилки; - демонструє знання та організаційні вміння під час впровадження методики наукового дослідження з соціально-педагогічної теми; творчо розробляє зміст науково-методичних і дослідницьких заходів та добір відповідного діагностичного інструментарію до нього; оптимально добирає методи соціальної діагностики з урахуванням вікових особливостей клієнта; - аналіз науково-методичних і дослідницьких заходів з певною клієнтською групою, проведеної соціальним працівником, здійснюється з урахуванням поставлених та реалізованих цілей та завдань, а також з позиції уявлення про себе, про клієнтів та соціально-розвиваючого середовища; оцінює переваги й недоліки в змісті та організації впровадження дослідницьких заходів; здатний творчо переосмислити й подати ідеї щодо удосконалення науково-дослідницької діяльності. <i>Студент виконав усі завдання дослідницької роботи в повному обсязі</i>	8-10 5	
- соціально-педагогічне вивчення дитячого колективу, прогнозує і моделює шляхи подальшого розвитку і вдосконалення вихованців обраного колективу; під час проведення робочих (пробних) соціально-виховних заходів студент досягає оптимального результату вирішення соціально-виховних та розвиваючих завдань; формує позитивну мотивацію до соціально-значущої діяльності у вихованців; забезпечує контакт з дитячим колективом; зауважує й оперативно виправляє власні помилки; - демонструє знання принципів організації під час впровадження методики наукового	4 16-17	31-35

дослідження з соціально-педагогічної теми; творчо розробляє науково-методичні та дослідницькі заходи та добір відповідного діагностичного інструментарію до нього; аналізує результат; - аналіз методів соціальної діагностики здійснюється з огляду реалізації поставлених цілей і завдань; бачить шляхи її удосконалення; володіє різними видами аналізу науково-методичних і дослідницьких заходів; - бачить переваги й недоліки у змісті й організації впровадження науково-методичних та дослідницьких заходів; пропонує шляхи виправлення проблемних ситуацій. <i>Студент виконав достатню кількість завдань дослідницької роботи</i>	7-10 4	
- здобувач вищої освіти здійснює соціально-педагогічне спостереження за дитячим колективом; узагальнює і здатний групувати результати спостережень; оцінює і характеризує рівень розвитку дитячого колективу та наявні проблеми; - під час впровадження науково-дослідницьких заходів досягає запланованого результату; вміє зіставляти зміст методики наукового дослідження з соціально-педагогічної теми з відповідними завданнями; забезпечує контакт з дитячим колективом; корегує, залежно від соціально-педагогічної ситуації зміст, характер та види науково-дослідницької діяльності; - демонструє використання інноваційних методів, під час розробки й впровадження науково-методичних та дослідницьких заходів; визначає ефективні способи досягнення позитивних результатів науково-дослідницької діяльності з вихованнями; аргументує необхідність її розробки й організацію її впровадження з урахуванням особливостей конкретного дитячого колективу; вдало добирає діагностичний інструментарій для проведення науково-	3 14-15 6-9	26-30

дослідної роботи; розробляє методику наукового дослідження з соціально-педагогічної теми використовуючи наявний в соціально-педагогічній освіті досвід; - аналізує результати впровадження науково-методичних та дослідницьких заходів з подальшою перспективою удосконалення. <i>Студент на достатньому рівні виконав завдання дослідницької роботи.</i>	3	
- здобувач здійснює соціально-педагогічне вивчення дитячого колективу; самостійно характеризує колектив; - під час впровадження методики наукового дослідження з соціально-педагогічної теми реалізує запланований зміст; не припускається помилок; зауважує на помилках вихованців, але не завжди їх виправляє; звертає увагу на вирішення науково-дослідницьких завдань; встановлює контакт з дитячим колективом; - здійснює підготовку до впровадження методики наукового дослідження заходу за зразком діяльності соціального працівника; при розробці використовує досвід проведення подібної роботи; аналізує її результати; - аналізуючи науково-методичні і дослідницькі заходи, впроваджені соціальним працівником та однокурсниками, бачить переваги та недоліки в змісті й організації соціально-педагогічної діяльності. <i>Здобувач виконав завдання з дослідницької роботи на середньому рівні; розвиває свої професійні якості.</i>	2 12-13 4-8 2	20-25
- здобувач здійснює часткове соціально-педагогічне спостереження за дитячим колективом, фіксуючи тільки результати; - при впровадженні науково-дослідницьких заходів частково досягає результатів науково-дослідницької діяльності, однак соціально-	1 10-11	15-19

методичні та дослідницькі завдання залишає поза увагою, оскільки реалізується тільки запланована змістова лінія соціально-педагогічної методики; контакт з дитячим колективом – помірний; не вміє мотивувати вихованців до соціально-значущої діяльності; - припускається незначних помилок в розробці методики наукового дослідження з соціально-педагогічної теми, однак не зауважує на помилках при роботі з вихованцями; планує і організовує впровадження науково-методичних і дослідницьких заходів винятково за зразком соціального працівника; - висловлює загальні судження при його аналізі. <i>Здобувач виконав завдання з дослідницької роботи на слабкому рівні; здійснює незначні спроби розвитку своїх професійних компетенцій.</i>	3-6 1	
- не здійснює соціально-педагогічне вивчення дитячого колективу; - під час впровадження методики наукового дослідження з соціально-педагогічної теми не вирішує науко-дослідницьких завдань; не дотримується поставленої мети науково-дослідницької діяльності; невдало добирає діагностичний інструментарій; припускається грубих помилок; не здатний вчасно їх виправити; не бачить помилок при роботі з вихованцями; має слабкий контакт із дитячим колективом; - не вміє планувати та організовувати впровадження методики наукового дослідження з соціально-педагогічної теми; керується тільки загальними уявленнями і рекомендаціями соціального працівника при організації впровадження методики; - висловлює поверхові судження при аналізі науко-методичних і дослідницьких заходів, впроваджених соціальним працівником чи	0 0-9 0-5 0	0-14

однокурсниками; не володіє критеріями аналізу науко-дослідницьких заходів; демонструє знання основ аналізу методики наукового дослідження, однак при обговоренні в основному висловлює загальні судження. <i>Здобувач не виконав завдання з дослідницької роботи в повному обсязі. Не приступив до практики без поважної причини.</i>		
II. Виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи студента		30
- план проведення дослідження з обраної соціально-педагогічної теми укладено студентом самостійно, оформлено відповідно до вимог і відповідає програмі діяльності соціально-педагогічної установи; - при підготовці до розробки та впровадження методики наукового дослідження з соціально-педагогічної теми оперує отриманими знаннями, уміннями й навичками з соціально-педагогічних та психолого-педагогічних дисциплін, які опановував раніше; самостійно здобуває знання відповідно до теми, мети та завдань реалізації методики наукового дослідження; методично грамотно виділяє мету та завдання науково-дослідницького заходу, прогнозує шляхи їх досягнення; добирає найбільш ефективні методи та прийоми соціально-педагогічної діяльності; виявляє самостійність і творчий підхід у плануванні та розробці методики наукового дослідження з соціально-педагогічної проблематики; - добір діагностичного інструментарію відбувається своєчасно, заздалегідь; діагностичний матеріал відповідає віковим та психологічним особливостям дітей; наочний матеріал добирається і презентується дітям з використанням ІКТ; матеріал для виконання добирається відповідно до плану і якісно.	5 8-10 8-10	26-30

Студент використовує фрагменти фільмів, вміє опрацьовувати матеріал за допомогою комп'ютерних програм; - студент виступив з доповіддю, яка повністю відображає тему, виступ відбувався із презентацією і коментарем студента. Виступ був яскравим, продуманим, цікавим, студент не звертався до своїх записів, налагодив контакт із групою. Провів цікаву дискусію з однокурсниками з теми доповіді.	5	
- план проведення дослідження з обраної соціально-педагогічної проблематики укладений студентом за консультацією керівника практики, оформлений відповідно до вимог і відповідає програмі діяльності соціально-педагогічної установи; - при розробки та впровадження методики наукового дослідження з соціально-педагогічної теми оперує опанованими знаннями із соціально-педагогічних та психолого-педагогічних дисциплін; здійснює пошук додаткової інформації відповідно до теми та соціально-педагогічної проблеми; аргументує вибір мети та завдань науково-дослідницької діяльності; методично грамотно розробляє хід впровадження методики наукового дослідження; добирає найбільш ефективні методи діагностики; виявляє самостійність у плануванні й розробці методики наукового дослідження з соціально-педагогічної проблематики; - добір діагностичного інструментарію відбувається своєчасно, заздалегідь; діагностичний матеріал відповідає віковим та психологічним особливостям дітей; наочний матеріал добирається і презентується дітям з використанням ІКТ; матеріал для виконання добирається відповідно до плану і якісно;	4 7-8 6-9	21-25

- студент виступив з доповіддю, яка відображає тему, виступ відбувався із презентацією, але без коментарів. Виступ був цікавим, студент іноді звертався до своїх записів, налагодив контакт із групою, відповідав на запитання групи і ставив свої запитання студентам.	4	
- план проведення дослідження з обраної соціально-педагогічної теми укладено студентом за допомогою керівника практики, оформлений з незначними помилками, відповідає програмі діяльності соціально-педагогічної установи; - при підготовці до розробки та впровадження методики наукового дослідження з соціально-педагогічної проблематики студент використовує певні знання, вміння та навички із соціально-педагогічних та психолого-педагогічних дисциплін; здійснює пошук додаткової інформації відповідно до теми та соціально-педагогічної проблеми; аргументує вибір мети та завдань науково-дослідницької діяльності; методично грамотно розробляє хід впровадження методики наукового дослідження; добирає найбільш ефективні методи діагностики; виявляє самостійність у плануванні й розробці методики наукового дослідження з соціально-педагогічної проблематики; - добір діагностичного інструментарію до розробки методики наукового дослідження відбувається своєчасно; дидактичний матеріал відповідає віковим особливостям дітей; наочний матеріал добирається і презентується дітям без використання ІКТ; соціально-педагогічний матеріал для виконання добирається відповідно до плану роботи соціального працівника і якісно; - студент виступив з доповіддю, яка відображає тему, виступ відбувався без презентації. Виступ добре прописаний, з	3 5-6 4-8 3	15-20

перенасиченим теоретичним змістом; студент звертався до своїх записів; налагодив контакт із групою, відповідав на запитання однокурсників		
- план проведення дослідження з обраної соціально-педагогічної теми укладено студентом під диктовку керівника практики, оформлений з певними помилками, відповідає програмі діяльності соціально-педагогічної установи; - при підготовці до розробки та впровадження методики наукового дослідження з соціально-педагогічної проблематики студент трансформує раніше отримані знання із соціально-педагогічних та психолого-педагогічних дисциплін відповідно до теми та соціально-педагогічної проблеми; пояснює вибір мети та науково-дослідницьких завдань; здатний озвучити хід дослідницького заходу, який розробляє; - добір діагностичного інструментарію до розробки методики наукового дослідження відбувається своєчасно; дидактичний матеріал відповідає віковим особливостям дітей; наочний матеріал добирається і презентується дітям без використання ІКТ; соціально-педагогічний матеріал для виконання часткового відповідає добирається відповідно до плану роботи соціального працівника і якісно; - студент виступив з доповіддю, яка досить повно відображає тему, виступ відбувався без презентації. Виступ добре прописаний, теоретичний та практичний зміст співпадають; студент читав написаний текст доповіді; на питання відповідав не впевнено;	2 3-4 3-6 2	10-14
- план проведення дослідження з обраної соціально-педагогічної теми укладено не вчасно, оформлений з певними помилками, не відповідає програмі діяльності установи;	1	6-9

- при підготовці до розробки та впровадження методики наукового дослідження з соціально-педагогічної проблематики студент частково виявляє раніше отримані знання із соціально-педагогічних та психолого-педагогічних дисциплін відповідно до теми та соціально-педагогічної проблеми за допомогою керівника практики; пояснює вибір мети та науково-дослідницьких завдань; не здатний озвучити хід дослідницького заходу, який розробляє;	1-2	
- добір діагностичного інструментарію до розробки методики наукового дослідження відбувається не своєчасно; дидактичний матеріал не відповідає віковим особливостям дітей; наочний матеріал не завжди є під час проведення науково-дослідницької діяльності; матеріал для виконання частково відповідає плану роботи соціального працівника;	3-5	
- студент виступив з доповіддю, яка частково відображає тему, виступ відбувався без презентації. Виступ недбало прописаний, теоретичний та практичний зміст не співпадають; студент читав написаний текст доповіді; не міг відповісти на запитання з теми.	1	
- план проведення дослідження з обраної соціально-педагогічної теми укладено частково і з суттєвими помилками, не відповідає вимогам проведення науково-дослідницької діяльності.	0	0-5
- при підготовці до розробки та впровадження методики наукового дослідження з соціально-педагогічної проблематики студент не виявляє раніше отримані знання із соціально-педагогічних та психолого-педагогічних дисциплін; не визначає вибір мети та науково-дослідницьких завдань; не подає план проведення дослідницького заходу, що має проводити;	0-1	

- добір діагностичного інструментарію до розробки методики наукового дослідження відбувається без урахування вікових особливостей і не якісно; - студент не підготував доповідь на конференцію, виступав не по темі, використовував загальні фрази.	0-4 0	
III. Оформлення звітної документації, захист практики (рівень відповідності звітної документації вимогам програми, захист результатів практики)		30
- творчо, самостійно розроблена методика наукового дослідження з соціально-педагогічної проблематики із використанням науково-методичної літератури та Інтернет ресурсів; врахування вікових особливостей дитини у виборі діагностичного інструментарію; відповідність структури та типу науково-методичної і дослідницької меті; формування визначених вмінь та навичок науково-дослідницької діяльності; оптимальний вибір системи методів діагностики; застосування особисто-орієнтованого підходу залучення дітей до соціально-значущої діяльності; - щоденник студента-практиканта оформлено відповідно до вимог; захист здійснено у вигляді усного звіту з критичним аналізом підсумків особистої практики; здобувач подав звітну документацію у повному обсязі і вчасно	18-20 9-10	27-30
- методика наукового дослідження з соціально-педагогічної проблематики із використанням науково-методичної літератури; врахування вікових особливостей дитини у виборі діагностичного інструментарію; відповідність структури та типу науково-методичної і дослідницької меті; здійснено оптимальний вибір системи методів діагностики; дібрано відповідний методи науково-дослідницької роботи;	15-17	22-25

аргументовано й не обґрунтовано. Обсяг щоденника обмежений. Щоденник підготовлено формально; здобувач подав усю необхідну документацію із запізненням.		
- впровадження методики наукового дослідження з соціально-педагогічної проблематики оцінені на «незадовільно» не зараховуються, проводяться повторно;	0-5	1-8
- здобувач подав звітну документацію не в повному обсязі; якість документації незадовільна, або задовільна, але подана із запізненням.	1-2	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧА ПІД ЧАС НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ

<i>№</i>	<i>Види завдань</i>	<i>Кількість балів</i>
<i>I. Виконання дослідницької роботи</i>		Максимальна кількість балів: 40
		з них:
1.1	Складання зразка соціального паспорту досліджуваної групи	1-10
1.2	Проведення діагностичного дослідження	1-20
1.3	Здійснення аналізу науково-методичних і дослідницьких заходів, які впроваджувалися соціальним працівником з певною групою і однокурсниками	1-10
<i>II. Виконання індивідуальних завдань, самостійна робота студента</i>		Максимальна кількість балів: 30
		з них:
2.1	Складання плану проведення дослідження з обраної соціально-педагогічної теми	1-5
2.2	Розробка методики соціально-педагогічного дослідження	1-10
2.3	Добір діагностичного інструментарію для здійснення діагностичного дослідження в руслі обраної теми	1-10

2.4	Виступ з презентацію на підсумковій конференції з критичним аналізом підсумків практики	1-5
III. Оформлення звітної документації (рівень відповідності звітної документації вимогам програми, захист результатів практики)		Максимальна кількість балів: 30
		з них:
3.1	Щоденник студента-практиканта	1-5
3.2	Звіт щодо проходження науково-дослідницької практики	1-5
3.3.	Захист практики	1-20
ВСЬОГО:		100 балів

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУТЬ ЗДОБУВАЧІ

Виконання науково-дослідної роботи	Виконання індивідуальних завдань, самостійна робота студента	Оформлення звітної документації та захист	Підсумковий бал
40	30	30	100

ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

При проходженні науково-дослідницької практики студенти готують такі матеріали (після закінчення проходження практики студенти протягом **трьох днів** подають керівнику практики таку документацію):

1. Письмовий звіт про проходження науково-дослідницької практики, підписаний безпосередньо керівником від бази практики та завірений печаткою навчального закладу.

Звіт про проходження практики оформлюється за загальними вимогами щодо наукових звітів.

Звіт складається за таким орієнтованим планом:

- титульна сторінка;
- зміст;
- вступ (мета і завдання практики);

- розкриття змісту практичної діяльності відповідно до розділів програми практики;
- відомості про виконання усіх розділів програми практики та індивідуального завдання;
- висновки про результати практики з пропозиціями;
- список використаної літератури (за потреби);
- додатки (організаційні, господарські, ділові, фінансові документи).

Звіт повинен бути конкретним, стислим, повинен відображати конкретні результати виконаного дослідження.

Звіт з практики має містити відомості про виконання здобувачем усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, що пов'язане з науково-дослідною роботою здобувача. Обов'язковою є наявність висновків та пропозицій, яких вимагає зміст завдань.

Звіт повинен складатися з розділів, окремі питання звіту мають бути чітко визначені, викладені в логічній послідовності і конкретизовані.

Звіт друкується на ПК на одному боці аркуша білого паперу формату А4 через півтора міжрядкових інтервали шрифт - Times New Roman, розмір - 14. Текст необхідно друкувати залишаючи поля таких розмірів: ліве – 3 см, праве – 1,5 см, верхнє і нижнє – 2 см. Текст звіту поділяють на розділи, підрозділи і пункти відповідно до структури програми практики. Складений здобувачем звіт має наскрізну нумерацію сторінок.

2. Щоденник науково-дослідницької практики.

Щоденник науково-дослідницької практики повинен містити:

- 1) відомості про студента та базу проходження практики;
- 2) календарний графік проходження практики, затверджений керівником практики;
- 3) відгук і оцінку роботи студента на практиці;
- 4) висновок керівника про проходження практики;

5) результати складання диференційованого заліку (кількість балів, оцінка за національною шкалою та за шкалою ECTS).

3. Комплект матеріалів науково-дослідної практики:

- соціальний паспорт досліджуваної групи;
- протоколи діагностичних матеріалів щодо методики дослідження в руслі обраної теми;
- плани-сценарії проведених науково-дослідницьких заходів (2 заходи) (фото або відео фіксація проведених означених заходів додається обов'язково);
- виконані індивідуально-дослідні завдання;
- фото-, відео-матеріали про проходження практики;
- презентація про проходження науково-дослідницької практики.

ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

Мета переддипломної практики – оволодіння соціально-педагогічним досвідом, сучасними методами, формами організації та знаряддями праці; проведення експерименту або апробація та впровадження методичних розробок у навчальний процес загальноосвітніх та спеціалізованих середніх навчальних закладів; сформувати вміння з організації та здійснення науково-дослідної і пошукової роботи; перевірити професійну готовність майбутнього фахівця до здійснення наукового дослідження в галузі соціальної роботи.

Очікувані програмні результати навчання

ПРН 01. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв’язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв’язки між соціальними подіями та явищами.

ПРН 05. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

ПРН 06. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

ПРН 21. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.

Унаслідок досягнення результатів практичної підготовки здобувачі вищої освіти в контексті змісту практики мають опанувати такі компетентності:

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

СК 4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

СК 5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.

СК 8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.

СК 10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

СК 19. Здатність оцінювати результати та якість професійної діяльності у сфері соціальної роботи.

Під час **переддипломної практики** здобувачі вищої освіти виконують наступні завдання:

1. Підготувати оглядовий реферат з теми дослідження.
2. Уточнити робочий план експериментальної роботи.
3. Накопичити власні наукові факти та емпіричні матеріали.
4. Оформити попередні результати з теми дослідження.
5. Розробити та організувати серії додаткових (уточнюючих) експериментів.
6. Завершити планові та додаткові роботи з теми дослідження.

7. Підготувати до друку наукові статті з проблеми дослідження (теоретичний і практичний аспект).
8. Підготувати щоденник студента-практиканта.
9. Підготувати звіт щодо проходження переддипломної практики.
10. Підготувати презентацію на підсумкову конференцію.

ТЕМИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Виконання індивідуальних завдань ставить за мету надбання студентами під час практики умінь та навичок самостійного розв'язання методичних та організаційних завдань. Виконання індивідуальних завдань активізує діяльність студентів, розширює їх світогляд, підвищує ініціативу і рівень професійної самостійності студентів, робить проходження практики більш конкретним та цілеспрямованим щодо вивчення питань, що належать до практичної частини кваліфікаційної роботи.

Зміст індивідуальних завдань конкретизується і уточнюється під час проходження практики науковим керівником кваліфікаційної роботи. З метою формування мотиваційного компоненту діяльності студентів з виконання індивідуальних завдань їхня тематика визначається в галузі досліджень студентів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання: об'ємність та правильність виконання завдань практики, якість оформлення звіту, переконливість відповідей здобувача під час захисту, відгук керівника практики від організації.

Критерії оцінювання результатів практики здобувачів:

- **ступінь** виконання здобувачем завдань практики;
- **якість** знань, виявлених під час переддипломної практики та їх відображення у звітній документації;
- **рівень** сформованості умінь та навичок дослідно-експериментальної роботи здобувача освіти.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах	Максимальна кількість балів
<i>I. Планування науково-дослідної роботи</i>		20
- якісно розробляє науковий апарат та програма експериментального дослідження, демонструючи значні творчі та наукові здібності; - відповідно до запланованого обсягу якісно складає орієнтований зміст кваліфікаційної роботи та підбір літературних джерел з обраної теми, зокрема для опрацювання. <i>Студент виконав всі завдання щодо планування науково-дослідної роботи у повному обсязі.</i>	16-20	
- розробляє науковий апарат та програма експериментального дослідження з незначними недоліками; - відповідно до запланованого обсягу якісно складає орієнтований зміст кваліфікаційної роботи та підбір літературних джерел з обраної теми, зокрема для опрацювання з окремими зауваженнями. <i>Студент на достатньому рівні виконав завдання щодо планування науково-дослідної роботи.</i>	11-15	
- повною мірою не розробив науковий апарат та програма експериментального дослідження; - складає орієнтований зміст кваліфікаційної роботи та підбір літературних джерел з обраної теми, зокрема для опрацювання з окремими зауваженнями і не у запланованому обсязі. <i>Студент виконав програму практики щодо планування науково-дослідної роботи на низькому рівні.</i>	6-10	

- не розробив науковий апарат та програма експериментального дослідження або розробив лише частково і з грубими помилками; - не склав орієнтований зміст кваліфікаційної роботи та підбір літературних джерел з обраної теми, зокрема для опрацювання, або склав лише частково і з грубими помилками. <i>Студент не виконав програму практики щодо планування науково-дослідної роботи в повному обсязі.</i>	0-5	
II. Науково-дослідна робота		60
- у результаті перегляду розділів роботи, статистичної обробки результатів емпіричного дослідження, підготовки висновків визнано, що робота знаходиться на стадії оформлення, при її виконанні студент проявив наполегливість, працелюбність та значні творчі здібності; - підготував до друку наукову статтю повною мірою; - підготував якісну доповідь на університетську науково-практичну конференцію. <i>Студент виконав всі завдання науково-дослідної роботи у повному обсязі.</i>	48-60	
- у результаті перегляду розділів роботи, статистичної обробки результатів емпіричного дослідження, підготовки висновків визнано, що робота знаходиться на стадії оформлення, при її виконанні студент проявив наполегливість, працелюбність та значні творчі здібності, але робота має певні огріхи; - не повністю підготував до друку наукову статтю; - підготував змістовну доповідь на університетську науково-практичну конференцію. <i>Студент на достатньому рівні виконав завдання науково-дослідної роботи.</i>	35-47	

- у результаті перегляду розділів роботи, статистичної обробки результатів емпіричного дослідження, підготовки висновків визнано, що робота знаходиться на стадії оформлення, при її виконанні студент проявив наполегливість, але робота має певні недоліки; - не підготував до друку наукову статтю; - підготував доповідь на університетську науково-практичну конференцію. <i>Студент виконав програму практики щодо науково-дослідної роботи на середньому рівні; розвиває свої професійні якості.</i>	22-34	
- у результаті перегляду розділів роботи, статистичної обробки результатів емпіричного дослідження, підготовки висновків визнано, що робота ще не завершена і має значні недоліки; - не підготував до друку наукову статтю; - підготував доповідь на університетську науково-практичну конференцію. <i>Студент виконав програму практики щодо науково-дослідної роботи на низькому рівні.</i>	9-21	
- у результаті перегляду розділів роботи, статистичної обробки результатів емпіричного дослідження, підготовки висновків визнано, що робота ще не завершена і має значні недоліки; - не підготував до друку наукову статтю; - не підготував доповідь на університетську науково-практичну конференцію. <i>Студент не виконав програму практики щодо науково-дослідної роботи в повному обсязі. Не приступив до практики без поважної причини.</i>	0-8	
III. Виконання доручень та індивідуальних завдань		10
- зміст виконання індивідуального завдання, представлений вчасно; - при виконанні доручень наукового керівника оперує отриманими знаннями, уміннями і навичками з професійно-орієнтованих	7-10	

дисциплін, якими опановував раніше; підбирає найбільш ефективні методи та прийоми; виявляє самостійність і творчий підхід		
- зміст виконання індивідуального завдання містить окремі недоліки, представлений вчасно; - при виконанні доручень наукового керівника не повною мірою трансформує раніше отримані знання з професійно-орієнтованих дисциплін	4-6	
- зміст виконання індивідуального завдання містить значні недоліки, представлений невчасно - при виконанні доручень наукового керівника не виявляє раніше отриманих знань з професійно-орієнтованих дисциплін	0-3	
IV. Оформлення звітної документації, захист практики (рівень відповідності звітної документації вимогам програми, захист результатів практики)		10
- щоденник студента-практиканта оформлено відповідно до вимог; - захист здійснено у вигляді усного звіту з презентацією результатів дослідження. - <i>Студент подав звітну документацію у повному обсязі і вчасно</i>	9-10	
- добре оформлено щоденник студента-практиканта; - захист відбувається у вигляді усного звіту з презентацією результатів дослідження. - <i>Студент подав звітну документацію у достатньому обсязі й вчасно</i>	7-8	
- щоденник студента-практиканта оформлено в повному обсязі; щоденник має естетичний вигляд, але записи зроблено у скороченому вигляді. - зміст записів не повністю розкриває види діяльності на практиці. Захист підсумків практики відбувся без презентації результатів дослідження.	5-6	

- щоденник практиканта не має належного вигляду. Записи короткі, несуттєві, відсутній самоаналіз діяльності, висновки не аргументовано й не обґрунтовано. Обсяг щоденника обмежений. Щоденник підготовлено формально. Студент подав усю необхідну документацію із запізненням.	3-4	
- студент подав звітну документацію не в повному обсязі. Якість документації незадовільна, або задовільна, але подана із запізненням.	1-2	
- документацію не підготовлено належним чином і вчасно.	0	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧИВ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

<i>№</i>	<i>Види завдань</i>	<i>Кількість балів</i>
<i>I. Планування науково-дослідної роботи</i>		Максимальна кількість балів: 20
		з них:
1.1	Розробка наукового апарату дослідження та програми експериментального дослідження	1-10
1.2	Складання орієнтовного змісту кваліфікаційної роботи та підбір літературних джерел з обраної теми для опрацювання	1-10
<i>II. Науково-дослідна робота</i>		Максимальна кількість балів: 60
		з них:
2.1	Якість проведеного експериментального дослідження і кваліфікаційної роботи (написання розділів роботи, статистична обробка результатів емпіричного дослідження, підготовки висновків)	1-30
2.2	Підготовка до друку наукової статті	1-15
2.3	Підготовка доповіді на університетську науково-практичну конференцію	1-15

III. Виконання доручень та індивідуальних завдань		Максимальна кількість балів: 10
		з них:
3.1	Виконання індивідуальних завдань	1-5
3.2	Виконання доручень наукового керівника	1-5
IV. Оформлення звітної документації (рівень відповідності звітної документації вимогам програми, захист результатів практики)		Максимальна кількість балів: 10
		з них:
4.1	Щоденник студента-практиканта	1-2
4.2	Звіт щодо проходження переддипломної практики	1-3
4.3	Захист результатів практики (участь у підсумковій конференції, відповіді на питання, критична оцінка організації й процесу проходження практики)	1-5
ВСЬОГО:		100 балів

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУТЬ ЗДОБУВАЧІ

Планування науково-дослідної роботи	Науково-дослідна робота	Виконання доручень та індивідуальних завдань	Оформлення звітної документації та захист	Підсумковий бал
20	60	10	10	100

ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

При проходженні переддипломної практики студенти готують такі матеріали (після закінчення проходження практики студенти протягом **трьох днів** подають керівнику практики таку документацію):

3. Письмовий звіт про проходження переддипломної практики, підписаний безпосередньо керівником від бази практики та завірений печаткою навчального закладу.

Звіт про проходження практики оформлюється за загальними вимогами щодо наукових звітів.

Звіт складається за таким орієнтованим планом:

- титульна сторінка;
- зміст;
- вступ (мета і завдання практики);
- розкриття змісту практичної діяльності відповідно до розділів програми практики;
- відомості про виконання усіх розділів програми практики та індивідуального завдання;
- висновки про результати практики з пропозиціями;
- список використаної літератури (за потреби);
- додатки (організаційні, господарські, ділові, фінансові документи).

Звіт повинен бути конкретним, стислим, повинен відображати конкретні результати виконаного дослідження.

Звіт з практики має містити відомості про виконання здобувачем усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, що пов'язане з науково-дослідною роботою здобувача. Обов'язковою є наявність висновків та пропозицій, яких вимагає зміст завдань.

Звіт повинен складатися з розділів, окремі питання звіту мають бути чітко визначені, викладені в логічній послідовності і конкретизовані.

Звіт друкується на ПК на одному боці аркуша білого паперу формату А4 через півтора міжрядкових інтервали шрифт - Times New Roman, розмір - 14. Текст необхідно друкувати залишаючи поля таких розмірів: ліве – 3 см, праве – 1,5 см, верхнє і нижнє – 2 см. Текст звіту поділяють на розділи, підрозділи і пункти відповідно до структури програми практики. Складений здобувачем звіт має наскрізну нумерацію сторінок.

4. Щоденник переддипломної практики.

Щоденник переддипломної практики повинен містити:

- 1) відомості про студента та базу проходження практики;
- 2) календарний графік проходження практики, затверджений керівником практики;
- 3) відгук і оцінку роботи студента на практиці;

- 4) висновок керівника про проходження практики;
 - 5) результати складання диференційованого заліку (кількість балів, оцінка за національною шкалою та за шкалою ECTS).
5. Комплект матеріалів переддипломної практики:
- матеріали розділів кваліфікаційної роботи;
 - наукова стаття;
 - доповідь на науково-практичну конференцію;
 - бібліографічний список використаних джерел з обраної теми;
 - виконані індивідуальні завдання;
 - презентація практики за результатами дослідження.

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧИВ

Зміст критеріїв оцінювання	Шкала ECTS	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
Здобувач освіти цілком виконав програму практики, виявив при цьому високий рівень опанування програмного матеріалу, самостійність, уміння робити висновки та узагальнення. Засвідчив належну фахову та методичну підготовку, показав високу загальну, професійну й мовну культуру, здатність до самоаналізу власної діяльності. Вчасно надав належно оформлену документацію.	90-100	A	Відмінно
Здобувач освіти цілком виконав програму практики, виявив при цьому достатній рівень компетентності. Здобувач освіти вільно володіє навчальним матеріалом, уміло використовує професійну та наукову термінологію. Документацію оформлено якісно та надано вчасно, однак у процесі роботи були незначні фактичні або методичні недоліки.	82-89	B	Добре
Здобувач освіти цілком виконав програму практики. Здобувач освіти вільно володіє навчальним матеріалом, уміло використовує професійну та наукову термінологію, однак в роботі допущено незначні помилки. Документацію оформлено якісно та надано вчасно, однак у процесі роботи допущено незначні фактичні або методичні помилки	74-81	C	
Здобувач освіти частково виконав програму практики: відтворив значну частину вивченого матеріалу, виявив базові знання, однак не виказував самостійності під час проходження практики. Документацію надано невчасно або її оформлення не відповідає вимогам	64-73	D	Задовільно
Здобувач освіти частково виконав програму практики: допустив помилки під час проведення, виконання завдань, простежується безвідповідальне ставлення студента до практики.	60-63	E	

Документацію надано повністю, однак її оформлення не якісне або не повне			
Здобувач освіти не виконав більшості завдань практики. Отримав негативний відгук про роботу під час практики. Виконав лише окремі види робіт. У такому разі здобувач освіти може повторно пройти практику для доопрацювання невиконаних завдань та її захистити	35-59	FX	Незадовільно
Здобувач освіти абсолютно не виконав програму практики або не з'явився на практику. Є потреба повторного проходження практики	1-34	F	

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ

До захисту допускаються здобувачі, які повністю виконали програму практики, представили звітну документацію відповідно до встановленої форми та одержали позитивну характеристику керівника від бази практики. Захист підсумків практик бакалаврів здійснюється під час проведення підсумкової конференції у призначений керівником практики термін, у присутності комісії, що призначена завідувачем кафедри. Захист звітної документації з практики здійснюється усно. Під час захисту практики, крім офіційної звітної документації, бакалаври розповідають про свій досвід, який вони набули у процесі проходження практики, особисті міркування та побажання. Підсумкова оцінка за проходження практики виставляється з урахуванням відгуків і запропонованих оцінок керівників від бази практики, оцінок методистів від кафедри / факультету та якості оформлення звітної документації. За умови успішного захисту навчальних та виробничих практики ставиться оцінка, яка вноситься в залікову відомість та індивідуальний план студента керівником практики. Оцінка за практику виставляється за результатами виконання програми практики та індивідуальних завдань, особисто виконаних здобувачем. Мінімальна кількість балів, необхідних для заліку (не менше 60), студент отримує за виконання всіх видів діяльності під час науково-дослідницької/переддипломної практики. Оцінка з практики враховується нарівні з іншими оцінками, які характеризують успішність здобувача. Під час визначення рівня академічної успішності при отриманні диплому разом з іншими оцінками здобувача враховуються оцінки за практику.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. Бірта Г. О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с. 13
2. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2016. 260 с.
3. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження. Поради молодим науковцям. Київ-Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2008. 278 с.
4. Єріна А.М., Захожай В.Б., Єрін Д.Л. Методологія наукових досліджень : навчальний посібник. Київ : Центр навч. літ., 2004. 216 с.
5. Зацерковний В.І. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236с.
6. Каламбет С.В., Іванов С.І., Півняк Ю.В. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Дніпро : Вид-во Маковецький, 2015. 191с.
7. Лузан П.Г., Сопівник І.В., Виговська С.В. Основи науково-педагогічних досліджень. Київ : Національний університет біоресурсів і природокористування України, 2010. 366 с.
8. Паскаль О.В. Методологія наукових досліджень в соціальній сфері : навчальний посібник. Одеса : Університет Ушинського, 2023. 291с.
9. Семигіна Т.В. Чи завжди цифри мають значення : Огляд парадигм дослідження у соціальній роботі // Path of science. 2020. Vol. 6. № 7. Р. 3001-3011.
10. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень : підручник 2-ге. вид., перер. і доп. Київ : Знання, 2007. 317 с.

Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України : офіційний сайт.
URL : <http://www.mon.gov.ua>
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : офіційний сайт. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>

3. Одеська національна наукова бібліотека : офіційний сайт.

URL : <http://odnb.odessa.ua/>.

4. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт.

URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>